

Сряда, 10 юни 2015 г.

P8_TA(2015)0228

Доклад за напредъка на Турция през 2014 г.

Резолюция на Европейския парламент от 10 юни 2015 г. относно доклада на Комисията от 2014 г. за напредъка на Турция (2014/2953(RSP))

(2016/C 407/07)

Европейският парламент,

- като взе предвид доклада на Комисията от 2014 г. за напредъка на Турция (SWD(2014)0307),
- като взе предвид съобщението от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 8 октомври 2014 г., озаглавено „Стратегия за разширяване и основни предизвикателства за периода 2014—2015 г.“ (COM(2014)0700),
- като взе предвид своите предишни резолюции, по-специално резолюцията от 10 февруари 2010 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2009 г. ⁽¹⁾, от 9 март 2011 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2010 г. ⁽²⁾, от 29 март 2012 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2011 г. ⁽³⁾, от 18 април 2013 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2012 г. ⁽⁴⁾, от 13 юни 2013 г. относно положението в Турция ⁽⁵⁾, от 12 март 2014 г. относно доклада за напредъка на Турция през 2013 г. ⁽⁶⁾, от 13 ноември 2014 г. относно действията от страна на Турция, с които се създава напрежение в изключителната икономическа зона на Кипър ⁽⁷⁾, и от 15 януари 2015 г. относно свободата на изразяване на мнение в Турция ⁽⁸⁾;
- като взе предвид своята резолюция от 15 април 2015 г. относно стогодишнината на арменския геноцид ⁽⁹⁾,
- като взе предвид Рамката за преговори с Турция от 3 октомври 2005 г.,
- като взе предвид Решение 2008/157/ЕО на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно принципите, приоритетите и условията на Партньорството за присъединяване с Република Турция ⁽¹⁰⁾ („Партньорството за присъединяване“) и предходните решения на Съвета от 2001 г., 2003 г. и 2006 г. относно Партньорството за присъединяване,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 14 декември 2010 г., 5 декември 2011 г., 11 декември 2012 г., 25 юни 2013 г., 24 октомври 2014 г. и 16 декември 2014 г.,
- като взе предвид член 46 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ), който гласи, че високодоговарящите страни се задължават да изпълняват окончателните решения на Европейския съд по правата на човека по всяко дело, по което те са страна,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид доклада на Световната банка от 28 март 2014 г., озаглавен „Оценка на митническия съюз между ЕС и Турция“,
- като взе предвид доклада на Комисията за напредъка на Турция в изпълнението на изискванията на пътната карта за либерализиране на визовия режим (COM(2014)0646),

⁽¹⁾ ОВ С 341 Е, 16.12.2010 г., стр. 59.

⁽²⁾ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 98.

⁽³⁾ ОВ С 257 Е, 6.9.2013 г., стр. 38.

⁽⁴⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0184.

⁽⁵⁾ Приети текстове, P7_TA(2013)0277.

⁽⁶⁾ Приети текстове, P7_TA(2014)0235.

⁽⁷⁾ Приети текстове, P8_TA(2014)0052.

⁽⁸⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0014.

⁽⁹⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0094.

⁽¹⁰⁾ ОВ L 51, 26.2.2008 г., стр. 4.

Сряда, 10 юни 2015 г.

- като взе предвид работата на Кати Пири като постоянен докладчик за Турция на комисията по външни работи;
 - като взе предвид член 123, параграф 2 от своя правилник,
- A. като има предвид, че преговорите за присъединяването на Турция започнаха на 3 октомври 2005 г. и започването на тези преговори представлява началото на дълъг процес с неизвестен изход, основан на справедливи и строги изисквания и на ангажимент за провеждане на реформи;
- B. като има предвид, че ЕС остава ангажиран с по-нататъшното разширяване като ключова политика за насърчване на мира, демокрацията, сигурността и просперитета в Европа; като има предвид, че всяка страна кандидатка ще бъде оценявана въз основа на собствените ѝ заслуги и въз основа на това Комисията не предвижда ново присъединяване към ЕС през настоящия законодателен мандат;
- B. като има предвид, че Турция се е ангажирала да изпълни критериите от Копенхаген, да проведе адекватни и ефективни реформи, да поддържа добросъседски отношения и постепенно да постигне съответствие с ЕС; като има предвид, че тези усилия следва да се разглеждат като възможност за Турция да укрепи институциите си и да продължи процеса на своята демократизация и модернизация;
- G. като има предвид, че според класацията на „Фрийдъм хаус“ относно свободата на печата и на медиите Турция понастоящем е класирана като непритежаваша свободен печат и като притежаваша само частична свобода на интернет;
- D. като има предвид, че организацията „Репортери без граници“ класира Турция през 2014 г. като една от държавите, в които журналистите понасят най-много заплахи и физически нападения;
- E. като има предвид, че ЕС следва да остане еталон за реформите в Турция;
- Ж. като има предвид, че цялостното изпълнение на критериите от Копенхаген, както и интеграционният капацитет на ЕС в съответствие със заключенията на Европейския съвет от декември 2006 г. остават основата за присъединяване към ЕС;
3. като има предвид, че от основно значение в процеса на присъединяване са принципите на правовата държава, включително по-специално разделението на властите, борбата с корупцията и организираната престъпност, свободата на събранията и на мирните протести, свободата на словото и на медиите, правата на жените, свободата на религията, правата на лицата, принадлежащи към (националните) малцинства, както и борбата с дискриминацията на уязвими групи, като ромите и лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица (ЛГБТИ);
- И. като има предвид, че в своето съобщение, озаглавено „Стратегия за разширяване и основни предизвикателства за периода 2014—2015 г.“, Комисията заключи, че Турция е стратегически партньор за Европейския съюз в икономическата и енергийната сигурност, както и че сътрудничеството по въпросите на външната политика с Турция е от решаващо значение; като има предвид, че в същото съобщение Комисията изрази опасенията си относно защитата на основните права, независимостта на съдебната система, принципите на правовата държава, правото на събрания и свободата на словото;
- Й. като има предвид, че за девета поредна година Турция все още не е приложила разпоредбите, произтичащи от Споразумението за асоцииране между ЕО и Турция и от допълнителния протокол към него; като има предвид, че този отказ продължава да оказва силно негативно въздействие върху процеса на преговори;
- K. като има предвид, че с оглед на укрепването на стабилността и насърчването на добросъседските отношения Турция трябва да увеличи усилията си за разрешаване на неуредените двустранни въпроси, включително неуредените правни задължения и спорове с нейните непосредствени съседи относно сухоземните и морските граници и въздушното пространство, съгласно разпоредбите на Хартата на ООН и международното право;
- Л. Като има предвид, че турските органи не са дали съгласието си православната семинария на остров Хейбелиада да бъде отново отворена;

Сряда, 10 юни 2015 г.

Настоящата ситуация на отношенията между ЕС и Турция

1. Приветства доклада на Комисията от 2014 г. за напредъка на Турция и споделя заключението си, че Турция е стратегически партньор за ЕС и че едни активни и надеждни преговори ще предоставят подходяща рамка за използване на пълния потенциал на отношенията между ЕС и Турция; подчертава, че процесът на реформи в контекста на преговорите с ЕС би могъл да представлява значителна възможност за Турция да развие силна плуралистична демократична система, със стабилни институции, в полза на всички граждани на Турция, и да установи по-тесни отношения с ЕС; изисква от Комисията да направи преоценка на начина, по който бяха водени преговорите досега, и на това как биха могли да бъдат подобрили и засилени отношенията и сътрудничеството между ЕС и Турция;
2. Подчертава, че в интерес на двете страни са ефективни и работещи отношения, основани на диалог, по-тясно сътрудничество, взаимна ангажираност и преговори между ЕС и Турция, като се има предвид географската им близост, историческите връзки, големите турски общности, живеещи в ЕС, тесните икономически връзки и общите стратегически интереси; призовава Турция да постави процеса на реформи в центъра на своите вътрешнополитически решения; счита, че ЕС следва да се възползва от тази възможност да се превърне в основен фактор на процеса на по-нататъшна демократизация на Турция, като насърчава общочовешките ценности и европейските регулаторни стандарти като показатели за процеса на реформи и като оказва подкрепа на Турция за развитие на стабилни, демократични институции и ефективно законодателство, което е основано на зачитане на основните свободи, правата на човека и принципите на правовата държава и представлява и защитава интересите на всички сектори на турското общество;
3. Насърчава правителството на Турция да ускори хода на преговорите и настоятелно го призовава да се ангажира недвусмислено със зачитането на демократичните ценности и принципи, които са в основата на ЕС; подкрепя новата Комисия в усилията ѝ да засили ангажираността към Турция въз основа на споделените интереси и общите предизвикателства; отбелязва започването на преговорите по глава 22 (Регионална политика) през ноември 2013 г.;
4. Приветства избора на най-приобщаващия и най-представителния парламент в съвременната история на Турция, който отразява многообразието на държавата; приветства устойчивостта на демокрацията в Турция и демократичния дух на нейните граждани, което беше доказано от много високия процент на избирателна активност от впечатляващото участие на доброволци от гражданското общество в деня на изборите; призовава всички политически партии да работят за установяването на стабилно и приобщаващо правителство с оглед динамизирането на процеса на демократизация на Турция и диалога за реформа с ЕС;
5. Подчертава, че е важно да се инвестират повече усилия по отношение на контактите между хората с цел да се създаде благоприятна среда за сътрудничество между Турция и ЕС; следователно подчертава, че в интерес на установяването на по-тесни връзки между ЕС и Турция следва да бъде постигнат конкретен напредък относно либерализирането на визовия режим въз основа на изпълнението на изискванията, посочени в пътната карта за установяване на безвизов режим с Турция; подчертава, че междувременно ЕС следва да улесни получаването на визи от страна на предприемачите и че следва да бъдат активно насърчавани студентските и университетските програми за обмен и възможностите за достъп на гражданското общество; счита, че по-големите възможности за достъп до ЕС биха осигурили допълнителна подкрепа за процеса на реформи в Турция;

Принципи на правовата държава и демокрация

6. Отбелязва, че Турция продължава да осъществява реформите от предходните години; във връзка с това приветства промените в правната рамка по отношение на политическите партии и предизборните кампании, която вече позволява провеждането на политически кампании на езици, различни от турския, узаконява съвместното председателстване на партии и облекчава правилата за организацията на политическите партии на местно равнище; отново подчертава значението на намаляване на избирателния праг от 10 %, което ще даде възможности за участие в политиката на всички компоненти на турското общество;
7. Подчертава, че една нова конституция, основана на разпоредби, насърчаващи плуралистично, приобщаващо и толерантно общество, ще бъде в основата на процеса на реформи и ще предостави стабилна основа за основните свободи и принципите на правовата държава; приветства работата на помирителния конституционен комитет, който постигна консенсус по 60 изменения в конституцията, преди да бъде разпуснат; отправя отново призива си за продължаване на процеса на конституционни реформи и подчертава, че една нова конституция трябва да се основава на широк консенсус, обхващащ целия политически спектър и обществото като цяло; насърчава Турция да проведе консултации с Венецианската комисия в рамките на процеса на конституционни реформи;

Сряда, 10 юни 2015 г.

8. Приветства новата стратегия, изготвена от правителството на Турция, за прокаране на цялото ново законодателство през Министерството по въпросите на ЕС, което има за цел увеличаване на координационната роля на министерството и подобряване на съответствието на законопроектите със стандартите на ЕС; във връзка с това препоръчва, винаги когато е възможно, тясно сътрудничество с Венецианската комисия и по-интензивен диалог с Европейската комисия относно новото законодателство в процес на подготовка, както и относно прилагането на съществуващите закони, за да се гарантира съвместимост с достиженията на правото на ЕС;

9. Подчертава значението на подходящото допитване до гражданското общество в рамките на законодателния процес; поради това препоръчва да се разработят структурирани механизми за допитване до гражданското общество като част от законодателния процес, процеса на създаване на политики и процеса на прилагане на новото законодателство; приветства активното гражданско общество в Турция; подчертава, че спешно са необходими последователни реформи, за да се гарантира свободата на сдруженията и на словото, да се предостави възможност на организациите на гражданското общество да функционират свободно, без ограничения и да бъде подобрен достъпът им до финансиране;

10. Решително подкрепя и насърчава усилията на правителството на Турция и на всички други заинтересовани лица за постигане на всеобхватно и устойчиво приключване на мирния процес с кюрдската общност въз основа на преговори с Кюрдската работническа партия (ПКК), която е включена в списъка на ЕС на терористичните организации, и процес на социално-икономическа и политическа интеграция на кюрдската общност; категорично подкрепя съобщението на Народната демократическа партия за извънреден конгрес на ПКК с цел постигане на примирие и насърчаване на демократичната политика като метод; решително насърчава правителството да продължи да разглежда като приоритет и да укрепва социалните, културните и политическите права и равното третиране на гражданите от кюрдски произход; приветства закона за „създаването на по-стабилна правна основа за процеса на помирение“, приет от Турското велико народно събрание на 11 юни 2014 г., който съдържа мерки за премахването на тероризма, за укрепване на социалната интеграция, за реинтеграция на лицата, напуснали ПКК и свалили оръжията, и за подготвяне на общественото мнение за връщането на бившите бойци; счита, че успешното разрешаване на кюрдския въпрос е от първостепенно значение и ще има значителен положителен принос за демокрацията, мира, стабилността и защитата на правата на човека в Турция; поради това насърчава всички политически партии да подкрепят този процес; призовава Комисията да предостави техническа подкрепа и да отдели ресурси, налични в рамките на Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП), *inter alia* за програми за социално и икономическо приобщаване и за образованието в югоизточните региони на Турция, като начин за укрепване на процеса на уреждане на кюрдския въпрос; отбелязва, че преговорите по глава 22 (Регионална политика) биха могли да помогнат на Турция при определянето на ефективна програма за сближаване за югоизточните ѝ региони;

11. Изразява съжаление във връзка с решението на турската Държавна агенция за управление на водите да продължи строителството на язовир „Илису“, което ще има опустошителни социални, екологични и политически последици; припомня, че този конкретен регион се обитава основно от кюрди и че строителството ще има сериозни последици за кюрдското население и култура;

12. Изразява загриженост относно Индекса за възприятие на корупцията за 2014 г., публикуван от „Прозрачност без граници“ на 3 декември 2014 г., който показва възприятие за силно увеличаване на корупцията в Турция през последната година и нарежда Турция на 64-то място; изразява дълбоко съжаление относно начина, по който турското правителство и турският парламент реагираха на твърденията за корупция, включително срещу бивши членове на правителството, отправени през декември 2013 г., и относно факта, че не бяха предприети последващи действия във връзка с много сериозните разследвания на корупцията; изразява загриженост във връзка с наказателното преследване на разследващите журналисти, които предаваха информацията относно делата за корупция; призовава за прозрачно и независимо разследване на обвиненията, отправени през декември 2013 г.; подчертава необходимостта от по-голяма политическа воля за разработване на подходяща правна рамка за борба с корупцията, която не само подкопава демократичното функциониране на институциите и доверието на хората в демокрацията, но също може да навреди на икономическото развитие и на наличието на благоприятен инвестиционен климат;

13. Изразява загриженост във връзка с последните изменения на Закона за Висшия съвет на съдиите и прокурорите (ЗВССП) и последвалите многобройни премествания и уволнения на съдии и прокурори и във връзка със задържанятия, преместванията и уволненията на полицейски служители, което породи сериозни и основателни опасения по отношение на независимостта, безпристрастността и ефективността на съдебната власт, разделението на властите и зачитането на принципите на правната държава, които са в основата на политическите критерии от Копенхаген; изразява загриженост относно честите промени на ключово законодателство без надлежна консултация със съответните заинтересовани лица; приветства премахването на член 10 от Закона за борба с тероризма; изразява загриженост обаче, че много широките определения все пак ще дадат прекомерно широко приложно поле на Закона за борба с тероризма и ще предоставят възможност за извънредно широки тълкувания; припомня необходимостта от реформа на член 314 от Наказателния кодекс, така че да могат да бъдат преследвани по съдебен ред единствено лицата, които са членове на терористична или въоръжена организация или допринасят за дейността ѝ; призовава за изготвянето на стратегия за съдебна реформа в съответствие със стандартите на ЕС в сътрудничество с всички заинтересовани лица; приветства първоначалната стъпка, предприета в посока към намаляване на максималната продължителност на предварителното задържане от 10 на 5 години, но изрично

Сряда, 10 юни 2015 г.

подчертава, че е необходимо допълнително намаление, за да се избегне превръщането на предварителното задържане в де факто наказание; подчертава значението на създаването на регионални апелативни съдилища и приемането на всички относими мерки, за да се гарантира справедлив съдебен процес; насърчава Турция да продължи с реформата в правосъдната система и да гарантира справедлив и ефективен достъп до правосъдие за всички деца;

14. Изразява голяма загриженост относно Закон 6532, влязъл в сила на 26 април 2014 г., който рязко разширява правомощията на Националната агенция за разузнаване, като ограничава свободата на медиите, свободата на словото и правото на достъп до информация от обществен интерес, предоставя на служителите на агенцията практически имунитет срещу съдебни производства и нарушава неприкосновеността на личния живот, давайки възможност на агенцията да си набавя лични данни без предварителна съдебна заповед; счита, че тези разпоредби нарушават задълженията на Турция по отношение на международното хуманитарно право и нейното вътрешно законодателство;

15. Приветства редица важни решения, взети от Конституционния съд на Турция, за защита на принципите на правовата държава и основните права, като например свободата на словото, което показва устойчивостта на конституционната система; освен това отбелязва, че решенията на Конституционния съд изтъкнаха лошото провеждане на разследванията и на последвалите съдебни производства по делата „Енергекон“ и „Операция чук“; приветства факта, че Конституционният съд продължава да получава индивидуални жалби; изразява загриженост относно внесените промени в Наказателния кодекс, особено във връзка с използването на термина „основателно подозрение“, който отваря врата за произволни атаки срещу опозицията; отбелязва, че въпросните промени са били приети без консултации с Комисията в противоречие на това, което е било договорено по време на преговорите;

16. Изразява сериозна загриженост относно високата степен на политическа поляризация в Турция; припомня, че плурализмът следва да е в ядрото на всеки демократичен режим; поради това настоятелно призовава за насърчаване на диалог в целия турски политически спектър; подчертава, че този диалог е абсолютно необходим по отношение на ключовите и дългосрочни процеси на реформи, приемането на нова конституция и разговорите за разрешаване на кюрдския конфликт; призовава управляващата партия и опозицията да се стремят да си сътрудничат и да постигнат консенсус и да включат активно гражданското общество в процесите на вземане на решения;

Зачитане на правата на човека и основните свободи

17. Приветства приемането през март 2014 г. на Плана за действие за предотвратяване на нарушения на Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) като значителна стъпка в посока към привеждането в съответствие на правната рамка на Турция със съдебната практика на Европейския съд по правата на човека и очаква правителството да предприеме допълнителни стъпки за прилагане на тези препоръки; подчертава, че членството на Турция в Съвета на Европа ангажира Турция да спазва високи политически и правни стандарти и изисква от Турция да се ангажира в пълна степен със Съвета на Европа и с Венецианската комисия по отношение на своя процес на реформи; припомня, че напредъкът в преговорите зависи от зачитането на принципите на правовата държава и на основните права;

18. Отбелязва със загриженост, че повечето разследвания на събитията в парка „Гези“ през май и юни 2013 г. и твърденията за използването на прекомерна сила и злоупотреба от страна на полицията все още не са приключили и че е постигнат много малък напредък по отношение на идентифицирането на предполагаемите извършители; подчертава, че след получаване на редица жалби за използване на сила от полицейски служители по време на протестите в „Гези“ Омбудсманът издаде доклад, в който счита използването на сила за несъразмерно; призовава турските органи да обезщетят всички жертви, които са протестирали без насилие или които не са били сред протестиращите, а случайно са се озовали на мястото на събитията; призовава за приключването на ефективни и безпристрастни разследвания по всички случаи на предполагаемо малтретиране от страна на държавни служители и за изправяне на виновните пред съд; подчертава необходимостта от последващо приемане на ясни правила за използването на сила и за ролята на полицията в съответствие с международните стандарти; настоятелно призовава за премахването на ограниченията на мирните събрания и подчертава, че други закони, като например Закона за борба с тероризма, не следва да бъдат използвани, за да се попречи на хората да упражняват своето право на мирен протест, и че мирните демонстрации не следва да бъдат основание за задържане; призовава турското правителство да осигури адекватни, обективни и прозрачни принципи на взаимозависимост и взаимоограничаване спрямо правомощията на правоприлагащите органи; препоръчва създаването от страна на турските органи на независим и ефективен механизъм за подаване на жалби в полицията; изразява дълбока загриженост във връзка с пакета за вътрешна сигурност, който противоречи на принципа на съдебен надзор върху дейността на полицията и е прекомерен по обхват;

Сряда, 10 юни 2015 г.

19. Подчертава необходимостта от преразглеждане на Закона за Националната институция по правата на човека на Турция, така че тя да стане независим орган, който да разполага с необходимите ресурси, да се отчита пред обществеността и да включва участието на групите на гражданското общество; взема под внимание препоръките в доклада, публикуван от Омбудсмана, включително искането за поетапното и пропорционално прибягване до употреба на сила от страна на полицията, като то се осъществява само като крайна мярка и под надзор; подчертава колко е важно да се засили правото на инициатива на Омбудсмана, способността му да извършва проверки на място, както и да има гаранции за подходящи последващи действия на решенията на Омбудсмана;

20. Приветства Турция за нарастващото ромско гражданско общество; изразява надежда, че новите ромски организации ще получат подкрепа и време, за да се способства значимото им участие в инициативи за сътрудничество с цел разработване и прилагане на мерки на местно и национално равнище; препоръчва правителството да съчетае съществуващите проекти за жилищно устройство със социални и дългосрочни аспекти, като например здравеопазване и образование; приветства общите планове за действие за борба с дискриминацията, които биха могли да дадат на ромите по-голям достъп до пазара на труда;

21. Настоятелно призовава правителството на Турция да гарантира свободата на медиите като приоритетен въпрос и да осигури подходяща правна уредба, гарантираща плурализъм в съответствие с международните стандарти; осъжда усилията на турското правителство да забрани достъпа до социалните медии и уебсайтове или да ги затвори без съдебна заповед, неговия рестриктивен подход към свободата на словото и оказвания натиск върху медиите и журналистите, който често се изразява в сплашване, уволнение или задържане на журналисти и широко разпространена автоцензура; посочва, че нарушенията на свободата на словото са се увеличили след корупционния скандал от декември 2013 г.; счита, че е необходимо да се създаде правна рамка, която да дава възможност за пълна прозрачност по отношение на собствеността върху медиите; изтъква отново ангажмента на ЕС към свободата на словото във всичките ѝ форми и призовава делегацията на ЕС в Турция да продължи да наблюдава съдебните производства срещу журналисти и защитници на правата на човека;

22. Осъжда неотдавнашните полицейски акции и задържането на редица журналисти и представители на медиите на 14 декември 2014 г.; припомня, че свободният и плуралистичен печат е основният принцип на всяка демокрация, каквито са и справедливият съдебен процес и независимостта на съдебната система; поради това подчертава необходимостта от това по всички дела i) да се предостави пълна и прозрачна информация относно обвиненията, повдигнати срещу обвиняемите, ii) да се предостави на обвиняемите пълна достъп до уличаващите доказателства и пълни права на защита и iii) да се гарантира надлежното разглеждане на делата с оглед на проверка на истинността на обвиненията, без забавяне и по безспорен начин; призовава държавните органи на Турция да направят преглед и да разгледат тези дела възможно най-скоро и да се придържат към международните норми за справедлив процес в случаите, когато се настоява за продължаване на производството;

23. Настоява, че неотдавнашните действия на турското правителство срещу свободата на печата и плурализма на мненията са несъвместими с основните права на ЕС и следователно са в противоречие с духа на преговорния процес;

24. Счита, че в съответствие с ангажираността на ЕС спрямо принципите на правовата държава и основните ценности налице е спешна нужда от провеждане на реформи в Турция в областите на съдебната система и основните права и на правосъдието, свободата и сигурността; освен това счита, че предоставянето на официални показатели за отварянето на глава 23 (съдебна система и основни права) и глава 24 (правосъдие, свобода и сигурност) е важна стъпка за насърчаване на истински ефективни реформи и за гарантиране, че процесът на реформи в Турция се оформя на базата на ценностите и стандартите на ЕС; отново отправя своя призив към Съвета да започне преговори относно съдебната система и основните права и относно правосъдието, свободата и сигурността, веднага щом бъдат изпълнени установените критерии; призовава Турция да сътрудничи във възможно най-голяма степен за тази цел; призовава Комисията незабавно да поощри понатагъшния диалог и сътрудничество с Турция в областите, обхванати от глави 23 и 24, с цел насърчаване на общо разбиране по отношение на необходимите реформи;

25. Приветства решението, според което реформите, свързани с принципите на правовата държава и основните права, вътрешните работи и гражданското общество, ще получат по-голямо финансиране по Инструмента за предприєдинителна помощ (ИПП) II за периода 2014—2020 г.; посочва, че насърчаването на принципите на правовата държава, демокрацията и основните свободи са ключовите принципи, уреждащи предприєдинителната помощ; отново посочва заключението на Съвета от декември 2014 г., съгласно което ще бъде въведена засилена съгласуваност между финансовата помощ и цялостния напредък по прилагането на предприєдинителната стратегия, включително пълно зачитане на принципите на правовата държава и на основните свободи; освен това призовава Комисията да следи отблизо прилагането на ИПП II във всички страни

Сряда, 10 юни 2015 г.

кандидатки и да насочи ресурсите, налични по Европейския инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ), към оказване на подкрепа на свободата на словото, включително свободата на медиите, плурализма на медиите, свободата на събранията и сдруженията, синдикалните права и свободата на мисълта;

26. Отбелязва факта, че Турция допринесе за влизането в сила на 1 август 2014 г. на Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените и домашното насилие (Истанбулската конвенция); при все това изразява загриженост по отношение на все така високите нива на насилие срещу жените и на липсата на защитни механизми на вътрешното право за превенция на насилието срещу жените; призовава турските органи да предоставят достатъчен брой убежища за защита на жените и ненавършилите пълнолетие лица, които са жертви на насилие; препоръчва на правителството да насърчи равенството между половете в политическата, икономическата, социалната, културната, гражданската или всяка друга област; призовава правителството на Турция, в сътрудничество с гражданското общество и съответните стопански сдружения, да улесни предприемачеството на жените и да намали пречките пред достъпа на жените до икономически дейности и настоятелно призовава правителството на Турция във връзка с това да си постави амбициозна цел по отношение на достъпа на жените до трудова заетост; припомня, че в доклада на Световния икономически форум от 2014 г. за неравенството между половете в световен мащаб Турция заема 125-то място от 142 държави; изразява дълбоко съжаление относно забележките, направени от някои длъжностни лица и представители на правителството, за ролята на жените в турското общество и подчертава важността на борбата срещу стереотипите и претубежденията в обществото спрямо жените;

27. Подчертава, че е важно да се продължи процесът на реформи в областта на свободата на мисълта, съвестта и религията, като се даде възможност на религиозните общности да получават правосубектност, като се премахнат всички ограничения относно обучението, назначаването, законното пребиваване и наследяването на духовниците, както и като се осигури подходящо изпълнение на съответните решения на Европейския съд по правата на човека и на препоръките на Венецианската комисия; във връзка с това подчертава необходимостта от насърчаване на диалога с общността на алевитите и от надлежно признаване на къщите, в които се изпълнява ритуалният танц „сема“ („въртящите се дервиши“), за обредни места, както и необходимостта да се разреши отварянето на Гръцката православна семинария в Халки и да се премахнат всички пречки пред правилното ѝ функциониране, както и да се разреши публичното използване на църковното звание „Вселенски патриарх“; призовава компетентните органи на Турция да разгледат всички неразрешени случаи, свързани с връщането на земи, принадлежащи на манастира „Св. Гавраил“, и другите искове на Сирийската православна църква във връзка със земи; припомня значението на адекватното прилагане на препоръките на Венецианската комисия относно островите Имброс и Тенедос по отношение на защитата на собствеността и правото на образование; подчертава необходимостта от пълно зачитане, в съответствие с ценностите на ЕС, на правото на различен начин на живот, както светски, така и религиозен, и от поддържане на разделението между държава и религия; подчертава значението на защитата на правата на малцинствата; изразява съжаление от факта, че след отмяната на предишния закон преди две години и поради съществуващия правен вакуум не е възможно немюсюлмански благотворителни фондации да избират свои ръководни органи;

28. Подчертава необходимостта да се признае правото на отказ от задължителната военна служба;

29. Призовава Турция да положи сериозни усилия за защита на правата на общността на ЛГБТИ и счита, че създаването на специален орган за борба с дискриминацията, подбуждането към омраза, расизма, ксенофобията, антисемитизма и нетолерантността би засилило индивидуалните права в Турция; призовава Турция да приеме всеобхватно антидискриминационно законодателство, включително за забрана на дискриминацията и подбуждането към омраза въз основа на етническа принадлежност, религия, сексуална ориентация, пол или полова идентичност, както и да включи забраната за такава дискриминация в новата конституция; изразява загриженост относно честите нападения над транссексуалните лица и липсата на защита на ЛГБТИ лица срещу актове на насилие; изразява силно съжаление, че престъпленията от омраза срещу ЛГБТИ лица често остават ненаказани или че присъдите на извършителите се намаляват поради „неоснователна провокация“ от страна на жертвата; повтаря призива си към турското правителство да нареди на турските въоръжени сили да сложат край на класификацията на хомосексуалността и транссексуалността като „психосексуално заболяване“;

30. Изразява съжаление по повод на многобройните човешки жертви по време на бедствията в мините в Сома и Ерменек; приветства ратифицирането от страна на Турция на Конвенцията на Международната организация на труда (МОТ) за безопасност и здраве в минното дело и призовава за нейното бързо прилагане; подчертава значението на разглеждането на въпросите, свързани със здравословните и безопасни условия на труд във всички сектори, и настоятелно призовава турските органи да придадат по-голяма прозрачност на наблюдението на фаталните злополуки на работното място; счита, че свободата на сдружаване в професионални съюзи, социалният диалог и участието на социалните партньори са от жизненоважно значение за развитието на едно проспериращо и плуралистично общество, и подчертава значението на понататъшния напредък в областите на социалната политика и заетостта въз основа на адекватно и навременно прилагане на конвенциите на МОТ; отчита законодателните пропуски по отношение на трудовите и синдикалните права; подчертава, че

Сряда, 10 юни 2015 г.

правото на организиране, правото на участие в колективно договоряне и правото на стачка за заетите в частния сектор и за държавните служители ще трябва да бъдат приведени в съответствие с достиженията на правото на ЕС и международните стандарти; настоятелно призовава правителството на Турция да изготви пътна карта за подобряване на законодателството и за привеждането му в съответствие със стандартите на МОТ; подчертава колко е важно Турция да изпълни критериите за отваряне на главата относно социалната политика и заетостта; призовава Комисията да предостави на Турция на адекватна техническа помощ в областта на реформата на пазара на труда и за насърчаване на стандартите на ЕС;

31. Призовава Турция да приеме законодателни актове относно условията на труд на работниците на непълно време, например на тези, които в момента са подложени на условия, неотговарящи на стандартите, на несигурност на работните места и на проблеми при членуването в професионални съюзи; отбелязва, че минното дело и строителният сектор са най-опасните отрасли в Турция, и призовава за прозрачно разследване на фаталните трудови злополуки;

32. Призовава турското правителство да спре плановете си за изграждането на атомната електроцентрала „Акую“; отбелязва, че предвиденият обект се намира в регион, предразположен към тежки земетресения, и затова представлява сериозна заплаха не само за Турция, но и за региона на Средиземно море; следователно изисква от турското правителство да се присъедини към Конвенцията от Еспо, която задължава страните да уведомяват и да се консултират взаимно по всички разглеждани важни проекти, които могат да окажат значително неблагоприятно въздействие върху околната среда в трансграничен план; за тази цел изисква от турското правителство да включи правителствата на съседните си държави, като Гърция и Кипър, в по-нататъшното развитие на проекта за Акую или най-малко да проведе консултации с тях;

Споделени интереси и общи предизвикателства

33. Подчертава важните предимства на Митническия съюз (МС) между ЕС и Турция; припомня, че от началото на МС през 1996 г. стойността на двустранната търговия между ЕС и Турция се е увеличила повече от четирикратно, с успоредно значително нарастване на преките чуждестранни инвестиции от ЕС към Турция и по-задълбочена интеграция между турските и европейските дружества в полза и на двете страни; във връзка с това обаче подчертава, че увеличаването на положителното въздействие на МС е тясно свързано със спазването на установените в неговите рамки правила и изисквания и поради това изразява силна загриженост във връзка с нарастващите проблеми за европейските предприятия при осъществяването на търговия с Турция; посочва неотдавнашната оценка на МС от страна на Световната банка, в която се подчертава необходимостта от въвеждането на редица реформи за поддържането на среда, която да допринесе за тясното икономическо сътрудничество, включително и в бъдеще; изтъква в частност необходимостта от i) разширяване на обхвата на МС, така че да включва селскостопанските продукти, услугите и обществените поръчки, ii) създаване на благоприятни условия за траен растеж на търговията, включително облекчаването на визовия режим за бизнес пътувания, и iii) водене на интензивни консултации между ЕС и Турция по отношение на последиците за Турция от споразуменията за свободна търговия, сключени от ЕС с трети страни;

34. Счита, че политическият диалог между Турция и ЕС следва да бъде допълнен от редовен и структуриран икономически диалог на високо равнище по въпроси от общ интерес, включително търговски отношения с трети страни; във връзка с това подчертава взаимодействието между правилното функциониране на принципите на правовата държава и икономическото развитие; счита, че е важно да се развива и укрепва икономическата, институционалната и правната рамка на Турция областта на икономическата и паричната политика, , по-конкретно по отношение на независимостта на Централната банка, и също така счита, че това ще допринесе за привеждането на турското законодателство в съответствие с достиженията на правото на ЕС; отбелязва, че икономическото сътрудничество ще се увеличи в значителна степен в резултат на достатъчната степен на спазване от страна на Турция на стандартите на ЕС относно обществените поръчки, конкуренцията, заетостта и социалната политика;

35. Отново потвърждава подкрепата си за споразумението за обратно приемане с ЕС, което влезе в сила на 1 октомври 2014 г.; насърчава Комисията да продължи да наблюдава напредъка на Турция при изпълнението на изискванията на пътна карта за либерализиране на визовия режим; приветства ефективните усилия, полагани за изпълнение на критериите, определени в пътна карта за либерализиране на визовия режим; припомня, че диалогът за либерализиране на визовия режим е процес, основан на заслуги, и че Турция следва да отговаря на всички изисквания, посочени в пътна карта на визовия режим, включително по-специално пълното и ефективно прилагане на всички разпоредби на споразумението за обратно приемане; отново изтъква задължението на Турция да изпълнява изцяло и ефективно споразумението за обратно приемане и либерализирането на визовия режим спрямо всички държави членки, включително недискриминационен безвизов достъп до турската територия за гражданите на всички държави членки на ЕС; призовава Турция да изпълнява съществуващите двустранни споразумения за обратно приемане изцяло и ефективно; припомня, че Турция е една от основните транзитни държави за незаконна миграция към ЕС, и призовава за подобряване на трансграничното

Сряда, 10 юни 2015 г.

сътрудничество на Турция със съседните държави членки на ЕС, в това отношение; приветства влизането в сила на Закона за чужденците и международната закрила и създаването на Главна дирекция за управление на миграцията през април 2014 г. като съществени стъпки към привеждането в съответствие със стандартите на ЕС относно международната закрила на законните и незаконните мигранти; отбелязва, че е необходимо да се засили сътрудничеството между Турция и всички държави членки на ЕС, насочено най-вече към укрепването на управлението на общите граници с всички държави членки на ЕС; подчертава необходимостта от това Турция допълнително да засили сигурността на границите с цел борба с незаконната миграция към държавите членки на ЕС;

36. Припомня стратегическото значение на Турция за енергийната сигурност на ЕС и счита Турция за важен партньор в енергийния сектор; посочва трите проекта за Южния газов коридор, одобрени в края на 2013 г., които ще повишат сигурността на доставките на газ за Турция и достъпа до ЕС като основен енергиен пазар; счита, че в контекста на все по-конкурентните енергийни пазари и необходимостта от диверсифициране на енергийните източници и на маршрутите на доставка на енергия Турция, със своя огромен потенциал за възобновяемите енергийни източници, би могла да даде важен принос за енергийната сигурност на ЕС и за неговите амбиции по отношение на диверсификацията на енергийните източници в съответствие с международното право; изразява загриженост относно по-тъмното сътрудничество между Турция и Русия в областта на енергетиката и поради това счита, че ЕС следва да ускори процеса на отваряне преговорите относно енергетиката;

37. Припомня стратегическата позиция на Турция като партньор на ЕС и държава членка на НАТО, а следователно и нейното решаващо геополитическо значение и нейното значение за всеобхватна стратегия, насочена към решаване на проблема със сигурността и стабилността в източното и южното съседство, по-специално по отношение на Сирия и Ирак; изтъква факта, че много сериозните събития в региона и нападенията, извършени на европейска територия, показват колко важно е да се засили този диалог и това сътрудничество с ЕС по въпросите на външната политика в рамките на политическия диалог между ЕС и Турция; призовава Турция да играе активна роля в международната коалиция срещу терористични групи, като ИДИЛ, и да използва всички налични средства за постигане на тази цел; призовава Турция да засили мерките за предотвратяване на достигането на т.нар. чуждестранни бойци, парични средства или оборудване до ИДИЛ и други екстремистки групировки през нейната територия; подчертава, че е необходимо да се продължи и засили редовният диалог между ЕС и Турция по въпросите на борбата с тероризма и да се предприемат конкретни мерки и действия като част от общите ни усилия за борба с тероризма във всички негови форми; призовава Турция да гарантира ефективен граничен контрол, като същевременно продължи да предоставя необходимата подкрепа чрез средства за хуманитарна помощ на бежанците, идващи от Сирия, и да гарантира безопасността на жертвите от гражданската война в Сирия; подчертава значението на по-честите диалог и консултации на високо равнище между ЕС и Турция по въпроси на външната политика и сигурността, за да се гарантира, че нашите политики се допълват взаимно и че Турция постепенно привежда своята външна политика в съответствие с тази на ЕС;

38. Счита, че турския министър на външните работи следва да бъде поканен да присъства на заседанията на Съвета по външни работи, когато това е целесъобразно; счита, че е необходима рамка за структуриран диалог, сътрудничество и координация по въпросите, свързани с външната политика, политиката за сигурност и отбрана;

39. Изразява съжаление поради факта, че обявената от турското Велико народно събрание на Турция заплаха за повод за война (*casus belli*) срещу Гърция не е оттеглена въпреки добрите резултати от диалога и сътрудничеството между Гърция и Турция;

40. Поздравява Турция за стабилната ѝ подкрепа за очакваните 1,6 милиона бежанци от Ирак и Сирия и за поддържане на политиката на отворени граници за хуманитарни цели; приветства Директивата за временна закрила, приета през октомври 2014 г., предоставяща сигурен правен статут за бежанците и даваща им възможност да получат документи за самоличност и достъп до пазара на труда; призовава ЕС да продължи да предоставя своята финансова подкрепа за хуманитарна помощ за сирийските и иракските бежанци в Турция; отбелязва, че бежанските лагери са достигнали максималния си капацитет и че необходимостта от намиране на жилище оказва огромен натиск върху живота и и ресурсите на бежанците; счита, че ЕС следва да предоставя активна подкрепа за правителството на Турция при определянето на дългосрочни програми за подпомагане на бежанците и да насърчава достъпа до образование, здравеопазване и (законна) заетост; призовава Комисията да увеличи ресурсите, налични в рамките на ИПП II и Инструмента, допринасящ за стабилността и мира, за да се подпомогне осигуряването на адекватна помощ на местните общности, засегнати от големия приток на бежанци; призовава също така държавите членки да осигурят (временни) места за презаселване на най-уязвимите бежанци в духа на същинско споделяне на отговорност;

41. Призовава Турция да предостави, с техническата и финансовата подкрепа на своите партньори, достъп до образование на нарастващия брой сирийски деца, живеещи на нейна територия;

Сряда, 10 юни 2015 г.

Изграждане на добросъседски отношения

42. Настоятелно призовава турското правителство да сложи край на повтарящите се нарушения на гръцкото въздушно пространство и гръцките териториални води, както и на полетите на турски военни самолети над гръцките острови;

43. Призовава турското правителство да подпише и ратифицира без по-нататъшно отлагане Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, която е подписана и ратифицирана от ЕС и неговите 28 държави членки, и подчертава законното право на Република Кипър да сключва двустранни споразумения относно нейната изключителна икономическа зона; призовава отново Турция да зачита суверенните права на всички държави членки, включително правата, свързани с проучването и експлоатацията на природни ресурси, когато те се упражняват в съответствие с достиженията на правото на ЕС и международното право; призовава Турция да се въздържа от всякакви действия, които вредят на добросъседските отношения и на климата, който благоприятства мирното уреждане на двустранни спорове;

44. Изразява съжаление по повод на отказа на Турция да изпълни своето задължение за цялостно, недискриминационно прилагане на Допълнителния протокол към Споразумението за асоцииране между ЕО и Турция по отношение на всички държави членки; припомня, че този отказ продължава да оказва силно въздействие върху процеса на преговори;

45. Изразява отново силната си подкрепа за обединението на Кипър въз основа на справедливо, цялостно и устойчиво намиране на решение за двете общности под егидата на генералния секретар на ООН и съобразно относимите резолюции на Съвета за сигурност на ООН и ценностите и принципите, на които се основава ЕС, за двуобщностна, двузонна федерация с единен суверенитет, единна международна правосубектност и единно гражданство, с политическо равноправие между двете общности и равни възможности за всички негови граждани; приветства съобщението на специалния пратеник на ООН г-н Еспен Барт Ейде, че лидерите на двете общности трябва да възобновят преговорите под егидата на генералния секретар на ООН възможно най-скоро, и изразява силната си подкрепа за усилията на специалния съветник по въпросите на Кипър за създаване на условия за възобновяването на разговорите; изразява надежда, че съобщението за обединяване и помирение от страна на наскоро избрания лидер на кипърските турци ще открие нови възможности в преговорния процес; призовава Турция и всички заинтересовани страни да подкрепят активно преговорите за обединение и да предприемат необходимите стъпки за нормализиране на отношенията с Кипър; призовава Турция да започне да изтегля своите войски от Кипър и да предаде затворения участък във Фамагуста на ООН в съответствие с Резолюция 550 на Съвета за сигурност на ООН (1984 г.); призовава успоредно с това Република Кипър да отвори пристанището на Фамагуста под митническия надзор на ЕС с цел насърчване на положителен климат за успешен изход от продължаващите преговори за обединение и да позволи на турските кипърци да търгуват с ЕС по законен начин, приемлив за всички;

46. Отново припомня съответните решения на Европейския съд по правата на човека и призовава турското правителство незабавно да прекрати нарушаването на правата на човека на кипърските граждани и да спре да ги лишава от възможността да упражняват своето право на собственост, религиозните си права и други права на човека, произтичащи от конституционния ред на Република Кипър и достиженията на общностното право, както и от основните принципи и ценности на ЕС;

47. Изразява съжаление по повод политиката на Турция в областта на заселването и призовава Турция да се въздържа от заселване на още турски граждани в окупираните територии на Кипър, което в противоречие с Женевската конвенция и принципите на международното право; настоятелно призовава Турция да прекрати всички действия, които нарушават демографския баланс на острова и по този начин затрудняват намирането на бъдещо решение;

48. Призовава Турция да предостави на Комитета за безследно изчезналите лица пълен достъп до всички съответни архиви и военни зони в северната част на Кипър за ексхумация, както и да предостави цялата относима информация, която ще доведе до откриване на преместените останки; призовава да се обърне специално внимание на работата на Комитета за безследно изчезналите лица;

49. Настоятелно призовава Турция и Армения да пристъпят към нормализиране на отношенията си, като ратифицират без предварителни условия съответните протоколи за установяване на дипломатически отношения, като отворят границата и като подобрят активно своите отношения, особено трансграничното сътрудничество и икономическата интеграция; приветства продължаващия диалог между Турция и Армения;

Сряда, 10 юни 2015 г.

o

o o

50. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, генералния секретар на Съвета на Европа, председателя на Европейския съд по правата на човека, правителствата и парламентите на държавите членки и правителството и парламента на Република Турция.
